"RDM Inzicht", november 1991, 8e jaargang, nummer 5.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

INZICHT

PERSONEELSBLAD
VAN DE ROTTERDAMSCHE
DROOGDOK MAATSCHAPPIJ

ACHTSTE JAARGANG NUMMER 5
NOVEMBER 1991

REDACTIEADRES:
AFDELING PERSONEELSZAKEN RDM
POSTBUS 913, 3000 AX ROTTERDAM
TELEFOON 010-4872863 EN 4872012

RDM TECHNOLOGY

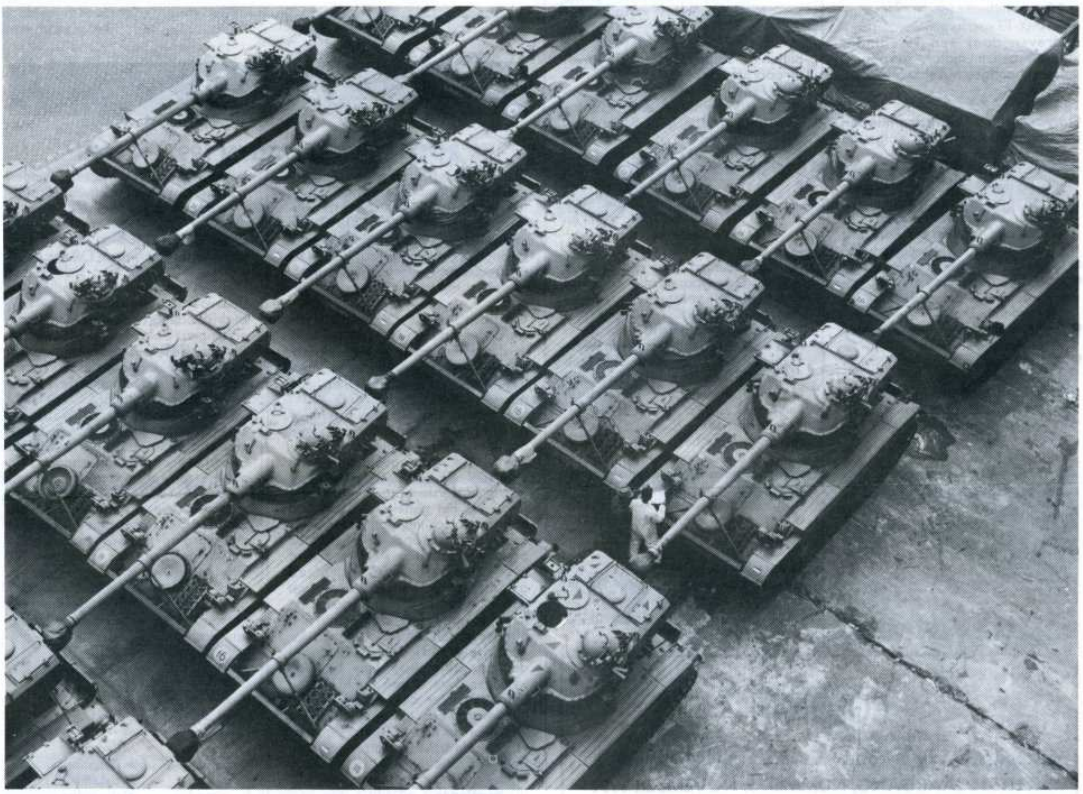

KLM Koninklijke Luchtvaart Maatschappij

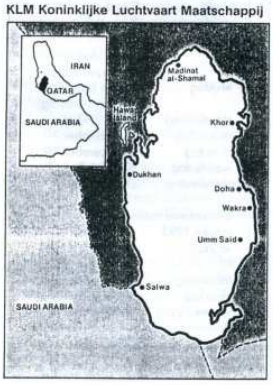

BELANGRIJKE DEFENSIE OPDRACHT

RDM KRIJGT OPDRACHT VOOR MODIFICATIE EN REVISIE VAN 56 AMX-13 PANTSERRUPSVOERTUIGEN

Eind september heeft de RDM van het leger van Qatar de opdracht gekregen voor de modernisering van de krachtbron en de transmissie en de complete revisie van 33 AMX-13 pantserrupsvoertuigen, een AMX-bergingsvoertuig en 22 AMX-13 pantserrupsvoertuigen voor 155 mm howitser. Deze opdracht werd verkregen in concurrentie met een aantal internationale defensiebedrijven.

Qatar

Qatar is een kleine oliestaat aan de Perzische Golf. Een schiereiland van 160 km lang en 80 km breed, dat zich in noordelijke richting in de Perzische Golf uitstrekt boven het vasteland van Arabië. Het land heeft 900.000 inwoners, waarvan 450.000 tot de autochtone bevolking behoren. De andere helft van de 900.000 wordt gevormd door gastarbeiders. Een situatie vergelijkbaar met die van Koeweit voor de Golfoorlog. De hoofdstad van het land is Doha, een belangrijke havenstad is Umm Said.

AMX-13
De AMX-13 is een familie van pantserrupsvoertuigen waarvan het ontwerp stamt uit de vijftiger jaren. Deze familie bestaat uit infanterievoertuigen, lichte tanks, zelfrijdende howitsers, bergingsvoertuigen, bruggeleggers etc. Het Franse ontwerp van deze voertuigen (fabrikant was Creusot-Loire Industrie) was zeer succesvol, mede dankzij het verhoudingsgewijze lichte gewicht van plm. 15 ton. Er zijn dan ook meer dan 7800 AMX-13 voertuigen gebouwd, waarvan nog een zeer aanzienlijk deel in gebruik is in 25 verschillende landen. De originele AMX-13 voertuigen werden aangedreven door een 12-cilinder SOFAM benzinemotor, gekoppeld aan een handgeschakelde 5-versnellingsbak.

Omvang van de werkzaamheden
De opdracht omvat de volgende werkzaamheden.
- De modificatie van de aandrijving door het vervangen van de oorspronkelijke benzinemotor door een moderne 6-cilinder Detroit Diesel en een Rockford automatische versnellingsbak.
- De demontage van alle delen.
- Het schoonmaken en inspecteren van alle delen die opnieuw worden gebruikt.
- Het waar nodig repareren of vervangen van onderdelen.
- Het voor 100% vervangen van de rubber schoenen van de tracks (rupsbanden), afdichtingen, rubber onderdelen, bouten en moeren, electrische bekabeling en het kontrolepaneel.
- De modificatie van de 'hull' (het chassis), om deze geschikt te maken voor de nieuwe dieselmotor en versnellingsbak.
- Het verven van alle delen.
- De montage.
- De eindinspectie en het testen, waarvan een shoptest van de nieuwe motor-transmissie een onderdeel is. Het testen omvat tevens een 3-uurs 'off the road mobility test' van de eerste drie voertuigen en een 20 km 'on the road mobility test' van alle voertuigen.

Behalve modificatie en revisie omvat de opdracht ook:
- een uitgebreid trainingsprogramma voor het leger van Qatar gericht op het gebruik en onderhoud van de nieuwe motor, transmissie, koel- en electrisch systeem;
- het leveren van bedienings- en onderhoudshandboeken;
- de levering van spare-parts en speciale gereedschappen;
- de levering van technische ondersteuning voor een periode van twee jaar na aflevering van de eerste voertuigen.

Doel van de opdracht
Aan de hierboven beschreven werkzaamheden ligt een aantal doelstellingen ten grondslag. De betrouwbaarheid, de veiligheid, het gebruikersgemak en de onderhoudsvriendelijkheid van de voertuigen dienen toe te nemen. Daar het brandstofgebruik van een diesel veel gunstiger is dan van een benzinemotor zal de actieradius belangrijk toenemen en tenslotte wordt natuurlijk ook de levensduur van het voertuig aanzienlijk verlengd.

Leverschema
De eerste 6 voertuigen worden begin april 1992 bij de RDM verwacht. De laatste voertuigen moeten augustus 1994 worden afgeleverd.

Ervaring RDM
In een artikel in Inzicht van februari 1985, dat betrekking had op de revisie van 201 AMX-voertuigen voor het Indonesische leger in de periode 1983-1985, werd door mij de hoop uitgesproken dat van de toen opgedane ervaring nog veel gebruik kon worden gemaakt. Deze hoop is nu werkelijkheid geworden. Om die reden wil ik nu de volgende hoop uitspreken: wij hopen dat de opdracht voor de modificatie van 56 AMX-13 voertuigen voor Qatar even succesvol zal verlopen als destijds de opdracht voor Indonesië en gevolgd zal worden door nog veel andere modificatie-opdrachten.

C. de Bruijn

COLOFON

PERSONEELSBLAD VAN DE ROTTERDAMSE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ B.V.

ACHTSTE JAARGANG, NUMMER 5, NOVEMBER 1991

REDACTIE: G.C. HEINS, M. VAN DER MEER, Y. SELTER, W.S. KOENDERMAN
FOTOGRAFIE: M. VISCHSCHRAPER
REDACTIEADRES: AFD. PERSONEELSZAKEN RDM, POSTBUS 913, 3000 AX ROTTERDAM, HEIJPLAATSTRAAT 21, 3089 JB ROTTERDAM, TELEFOON 010-4872863 EN 4872012
VORMGEVING EN DRUK: STUDIO QUATTRO-ROTTERDAM, 010-4195819

OVERZICHT

Van de OR	2
Een plan voor een ijsbreker	3
Vertrekkende RDM-ers geven hun mening	4
Kolentrechters op de Maasvlakte	5
Een verre groet van..... dokter Franken	7
Geruchten	7
Wist u dat	7
Scholingscentrum	8
Personalia	10
Erkenning voor Bedrijfsveiligheidsdienst	10
Arbo-rubriek	11
Vervlogen tijden	11
Berichten van WEK	12

VAN DE OR

ROOSTERVRIJE DAGEN 1992 EN 1993

Kort geleden heeft u in een directiemededeling kunnen lezen dat in overleg met de OR de collectieve roostervrije dagen in 1992 en 1993 zijn vastgesteld. Uiteraard is deze berichtgeving juist, maar wellicht komen bij u vragen op over het hoe en waarom. Allereerst iets over het waarom.

Op basis van de CAO 1983/1984 werd met ingang van 1 januari 1985 in de metaalindustrie een arbeidsduurverkorting van 104 uur (13 dagen) ingevoerd. Doelstelling van deze arbeidsduurverkorting (ADV) was (en is) het creëren van meer arbeidsplaatsen. De CAO gaf ruimte om per bedrijf te komen tot de voor dat bedrijf meest geëigende vorm van ADV. Bij de RDM werden deze dagen in eerste instantie ingeroosterd over het gehele jaar. Dit had hoogstwaarschijnlijk op termijn wel arbeidsplaatsen opgeleverd, doch de praktijk leerde al snel dat het vooraf inroosteren van deze dagen gepaard ging met veel problemen. Vaak kwam het voor het bedrijf niet goed uit, maar ook de mensen zelf waren niet altijd tevreden over de geplande dagen. In feite had iedereen het gevoel dat men zelf moest kunnen bepalen wanneer deze dagen op te nemen omdat men er ook zelf voor had ingeleverd. Een opvatting over de vraag of de invoering van roostervrije dagen arbeidsplaatsen heeft opgeleverd laten we hier achterwege omdat de opvattingen daarover nog al uiteenlopen.

In de CAO is opgenomen dat de directie eenzijdig een beperkt aantal dagen kan vaststellen als zijnde collectieve roostervrije dagen. In de praktijk blijkt dat er ieder jaar een aantal dagen is waarop veel mensen vrij willen nemen. Met name gaat het dan om de dagen rond de Kerst, Oud en Nieuw, Hemelvaartsdag en Koninginnedag. Mede door het feit dat de directie uitgaat van een minimaal noodzakelijke bezetting, is een situatie gegroeid waarin directie en OR gezamenlijk een aantal dagen per jaar aanmerken als collectieve roostervrije dagen. In het overleg met de directie over dit onderwerp is voor de OR altijd uitgangspunt geweest dat het aantal collectieve roostervrije dagen in een redelijke verhouding moet staan tot het aantal vrij op te nemen roostervrije dagen. Juist ook omdat bij CAO-onderhandelingen door werknemers is ingeleverd voor arbeidsduurverkorting, is de OR van mening dat werknemers voor een belangrijk deel zelf moeten kunnen beslissen wanneer men de roostervrije dagen opneemt.

Over 'het hoe' kunnen we kort zijn. De directie legt aan de OR een voorstel voor. De OR laat zich bij het bepalen van zijn standpunt adviseren door de afdelingscommissies en de bedrijfsledengroepen van de vakverenigingen. Gelet op het feit dat een deel van de feestdagen ieder jaar op een andere dag van de week valt, varieert het aantal collectieve roostervrije dagen per jaar. Voor 1992 komen we daardoor op wat meer collectieve roostervrije dagen dan in voorafgaande jaren. In 1993 blijft het aantal collectieve dagen beperkt tot zes. Het leek ons een goede zaak de collectieve roostervrije dagen vast te stellen voor een periode van twee jaar. De OR is van mening dit besluit met zorg te hebben genomen en omdat de opvatting van meerdere overlegorganen is 'meegewogen' in de besluitvorming, nemen we aan dat de overgrote meerderheid van het personeel zich in het OR-standpunt kan vinden.

Restant collectieve roostervrije dagen 1991

maandag	23 december
dinsdag	24 december
vrijdag	27 december
maandag	30 december
dinsdag	31 december

Collectieve roostervrije dagen 1992

donderdag	2 januari
vrijdag	3 januari
vrijdag	1 mei (dag na Koninginnedag)
vrijdag	29 mei (dag na Hemelvaartsdag)
donderdag	24 december
maandag	28 december
dinsdag	29 december
woensdag	30 december
donderdag	31 december

Collectieve roostervrije dagen 1993

vrijdag	21 mei (dag na Hemelvaartsdag)
maandag	27 december
dinsdag	28 december
woensdag	29 december
donderdag	30 december
vrijdag	31 december

EEN PLAN VOOR EEN IJSBREKER!

beste baas van de tekenkamer. ik heb een heel goed plan voor een ijsbreker. ik hoop dat het doorgaat. als het doorgaat wil ik een keertje komen kijken. wilt u mij alstublieft een brief trug stuuren.

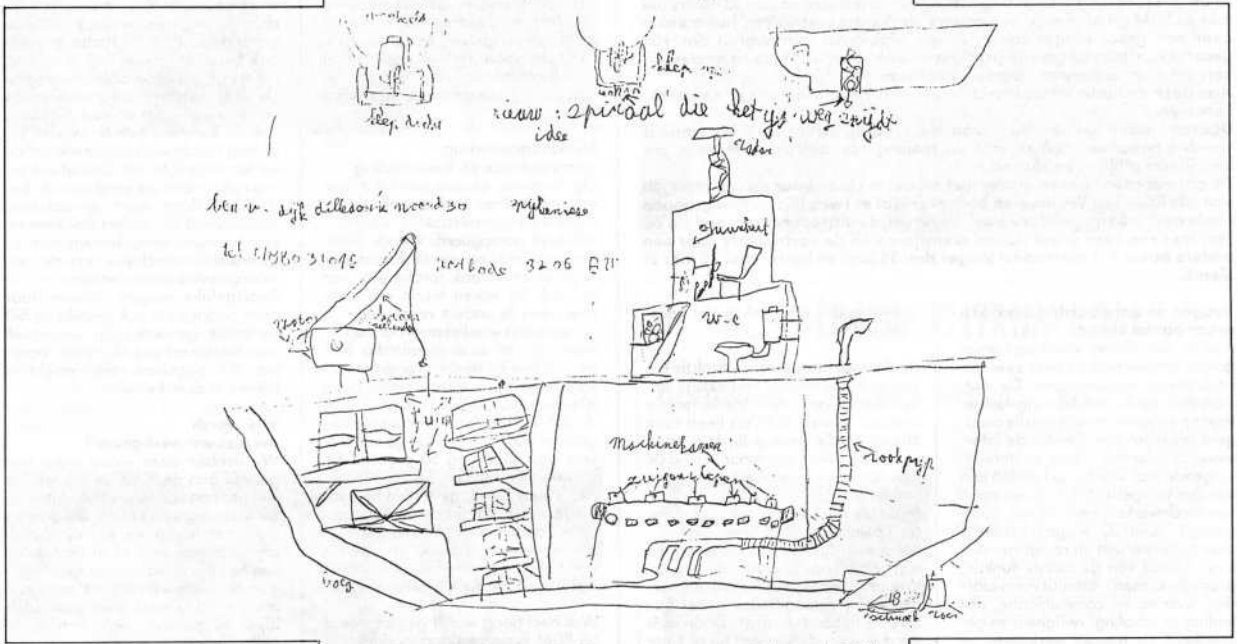

Zo luidde het briefje dat de achtjarige Benjamin van Dijk aan de RDM stuurde en dat uiteindelijk terecht kwam bij de heer P. Weideman op de Tekenkamer Marine. Het briefje vergezelde een door Benjamin gemaakt ontwerp voor een nieuw type ijsbreker, waarvan u hierbij een afdruk aantreft. Hoewel een beetje vaag, het was een potloodtekening, willen we u de vrucht van Benjamin's inventiviteit toch niet onthouden. Natuurlijk werd Benjamin door de tekenkamer Marine uitgenodigd om een middagje bij de RDM te komen kijken. Hoe hem dat beviel kunt u lezen in het bedankje dat hij daarna aan 'beste meneer Weideman' stuurde.

Ik vond het heel leuk dat ik mocht komen. Ik weet nou veel meer van de werf en van de onderzeeërs. Ik ben nog steets dingen aan het tekenen. Ik vond het schuine dak heel mooi. Een weekje geleden was ik nog in een schip geweest in de machinekamer. De footoos vond ik heel leuk. En toen ik op de computer was kwam mijn tekening uit de printer. Ik stuur u nog een leuke foto van mij en u samen. Veel groetjes van benjamin van dijk.

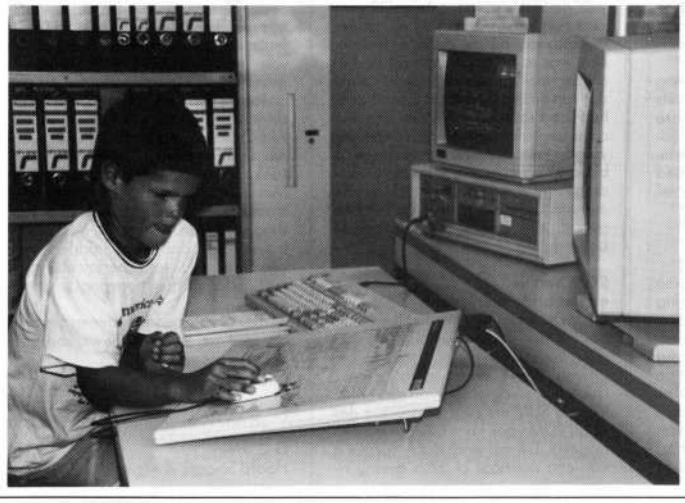

■ *een leuke foto van mij en u samen*

HONDERD VERTREKKENDE RDM-ers GEVEN HUN MENING

Al bijna 4 jaar lang vraagt de afdeling Personeelszaken aan RDM'ers die met de SUM gaan of naar een andere werkkring vertrekken, hun mening over een groot aantal zaken. In het afgelopen jaar waren dat 100 gesprekken, toevalligerwijs precies verdeeld over SUM'ers en medewerkers die naar een andere baan vertrokken.
Aan deze exit-interviews werkte meer dan 90 procent van alle vertrekkers mee.
Daarom moet het resultaat van de vraaggesprekken zeker serieus worden genomen, ook al was de mening van betrokkenen over ons bedrijf niet altijd even vleiend.
De antwoorden hoeven echter niet model te staan voor de opvattingen van alle RDM'ers. We moeten bedenken dat er twee bijzondere groepen medewerkers zijn geinterviewd. Vervroegde uittreders van rond de 60 jaar met een zeer groot aantal dienstjaren en de vertrekkers naar een andere baan, het merendeel jonger dan 35 jaar en korter dan 10 jaar in dienst.

Vragen en antwoorden over een groot aantal zaken

Aan de vertrekkers wordt een groot aantal vragen gesteld over zeer uiteenlopende onderwerpen. De antwoorden worden nauwkeurig vastgelegd op enqueteformulieren die overigens anoniem zijn. Omdat de interviews al voor het vierde achtereenvolgende jaar worden gehouden kan worden vastgesteld dat opvattingen van medewerkers veranderen. Zoals gezegd, ruim 30 vragen verdeeld over onderwerpen als reden van vertrek, inhoud van de laatste funktie, promotiekansen, arbeidsvoorwaarden, overleg en communicatie, opleiding en scholing, veiligheid en gezondheid, de nieuwe werkgever en enkele meer algemene zaken. Het is natuurlijk onmogelijk om in dit artikel een volledig overzicht te geven van alle 3000 antwoorden. Daarom volstaan we met de belangrijkste bevindingen.

Waarom RDM vaarwel gezegd?

Degenen die met de SUM gaan hebben uiteraard heel andere redenen dan de medewerkers die hebben gekozen voor een andere werkkring. Voor bijna de helft van de SUM'ers is de vertrekreden de behoefte aan meer vrije tijd. Nog maar 10 procent geeft het helpen van jongeren aan een baan als reden op. Drie jaar geleden was dit nog voor één op de drie SUM'ers de aanleiding. Een enkeling noemt het werk dat gezien de leeftijd bezwaarlijk wordt of de onzekere toekomst van RDM. De overigen hebben een scala van redenen. Uit de antwoorden komt duidelijk naar voren dat onze oudere medewerkers de SUM niet meer zien als een tijdelijke maatregel bedoeld om de werkgelegenheid voor jongeren te bevorderen maar als een blijvende vorm van vervroegde pensionering.

Van degenen die in 1990 naar een andere werkgever gingen, geeft 25 procent als reden op, onzekerheid over de toekomst van RDM. In 1989 was dit 30 procent, zodat voorzichtig geconcludeerd mag worden dat het vertrouwen in de toekomst van RDM toeneemt. Andere redenen voor vertrek zijn promotiekansen en salarisverbetering.
Als een medewerker het plan heeft opgevat om RDM te verlaten slaagt hij daarin betrekkelijk snel, de meesten binnen een half jaar, vrijwel iedereen binnen één jaar. Overigens is de omvang van het ontslag op eigen verzoek bij RDM met net iets meer dan 4 procent van de personeelsbezetting per jaar, zeker niet zorgwekkend.

Had u een interessante funktie?

Verreweg de meeste vertrekkers vinden dat zij een interessantie funktie hadden. Van de SUM'ers heeft ruim 80 procent die mening. Bij de overige vertrekkers vindt ook maar één op de tien dat hij of zij een oninteressante funktie had.
Bij de antwoorden op de vragen over de taakinhoud vallen twee zaken op, het meest duidelijk bij degenen die met ontslag op eigen verzoek gingen. Van deze groep was 30 procent van mening werkzaamheden onder hun nivo te hebben verricht. Daarnaast vond één op de vier dat hij of zij te weinig werk had.
Deze gegevens stemmen tot nadenken. Leidingevenden zouden wellicht, zeker als het jongere medewerkers betreft, niet moeten aarzelen hen ingewikkelder werk te geven. Ook vinden deze medewerkers blijkbaar niet gauw dat zij overbelast worden.

Gelijke kansen voor alle medewerkers?

Zowel aan de SUM'ers, als aan de andere vertrekkers is gevraagd of zij vonden dat iedereen bij RDM een redelijke kans heeft om hogerop te komen. De antwoorden liepen niet veel uiteen, 40 procent vond dat iedereen de kans had en 52 procent vond van niet. Uit de toelichtingen bij de antwoorden blijkt dat sommigen de mening hebben dat er sprake is van vriendjespolitiek, je moet bij de baas in het pulletje vallen zegt een ander. Vroeger was de kans om hogerop te komen minder, de laatste jaren wordt het beter is ook één van de opmerkingen.
Het RDM beleid bij vakatures is nog steeds om eigen medewerkers, mits zij de geschiktheid hebben, als eerste in aanmerking te laten komen. Wellicht slagen we er bij onze interne sollicitatieprocedures nog niet goed in te laten zien dat deze zo objectief en open mogelijk zijn.

Salaris en andere arbeidsvoorwaarden

Op een vraag of men de hoogte van het eigen salaris in overeenstemming vond met het nivo van de werkzaamheden kan zeker niet worden verwacht dat iedereen daar volmondig ja op antwoordt. Maar zowel van de SUM'ers als van de overige vertrekkers reageerde ruim 65 procent positief. Eén op de drie was echter van mening dat het salaris hoger had moeten zijn. Ook vond meer dan de helft van de ondervraagden dat de salarissen bij RDM gelijk of hoger waren dan bij andere bedrijven.
Men was redelijk tot goed te spreken over de overige personeelsregelingen zoals o.a. het systeem van salarisverhogingen, de hoogte van de ploegen- en overwerktoeslagen, de winstdelingsregeling en de studiekostenregeling. Bij degenen die niet in het RDM vervoersgebied wonen kreeg in 1990 de woon-werkvergoeding niet zo'n beste beoordeling. Om die reden is vorig jaar de vaste vergoeding opgetrokken.

Medezeggenschap, communicatie en beoordeling

Op de vraag of men vond dat men invloed had op beslissingen die de eigen werksituatie raakten, werd verschillend gereageerd. Van de SUM-'ers vonden twee van de drie dat er soms of zelfs vaak sprake was van invloed. Zij waren hierin iets positiever dan de andere vertrekkers.
Opmerkelijk was het antwoord op de vraag of de chef regelmatig had verteld hoe hij dacht over de medewerker en zijn werkresultaten. Bijna 80 procent van de SUM'ers antwoordde dat de chef dat niet of nauwelijks gedaan had. Van de overige vertrekkers was altijd nog 50 procent die mening toegedaan.
Het is voor leidinggevenden belangrijk te weten dat uit de antwoorden op een andere vraag blijkt dat vrijwel alle medewerkers het op prijs stellen van tijd tot tijd van hun chef horen wat hij van hun funktioneren vindt.

Wat heel hoog wordt gewaardeerd bij RDM is de verstandhouding met collega's.
Meer dan 90 procent is hierover zeer goed te spreken. Dat geldt minder voor de opvattingen over de eigen chef of werkmeester, zowel van de SUM'ers als van de overige vertrekkers vindt iets meer dan 15 procent het funktioneren van hun direkt leidinggevende slecht. De ervaringen met de afdeling Personeelszaken zijn over het algemeen positief. Wat lager worden de ervaringen met de ondernemingsraad en de afdelingscommissie gewaardeerd. Wat wel opvalt is dat de helft van degenen die naar een andere baan vertrokken zegt geen oordeel te hebben over de ondernemingsraad of de afdelingscommissie, waarschijnlijk uit onbekendheid.

Opleidingen gevolgd tijdens uw loopbaan?

Van de SUM'ers kreeg bijna 30 procent hun eerste opleiding op de Bedrijfsschool. Bij de overige vertrekkers was ruim 35 procent op de Bedrijfsschool opgeleid. Verder blijkt dat van de SUM'ers 45 procent tijdens hun loopbaan bij RDM één of meer cursussen of trainingingen heeft gevolgd, van de overige vertrekkers bijna 65 procent. De afdeling Opleiding krijgt van de ondervraagden die met de afdeling te maken hebben gehad, een goede tot zeer goede beoordeling.

RDM een veilige en gezonde werkplek?

Op zich niet zo'n gemakkelijke vraag omdat men de situatie bij RDM dan moet vergelijken met soortgelijke bedrijven. Wij lopen nu eenmaal meer risico dan werknemers van een bank. Van de SUM'ers zegt 12 procent dat er bij RDM vaak kans bestaat op een ongeval. De rest vindt dat er sprake is van een normaal of zelfs gering risico. De overige vertrekkers zijn wat somberder, hier vindt 18 procent dat er vaak kans op een ongeval bestaat. Wel moet gezegd worden dat het oordeel van de ondervraagden in 1990 gunstiger was dan in de jaren daarvoor. Een voorzichtige conclusie is dat het gevoerde ARBO-beleid zijn vruchten begint af te werpen. Hoewel de opvatting over de risico's voor de gezondheid er in de laatse enquête ook beter uit kwam dan daarvoor, moet toch gezegd worden dat één op de drie vertrekkende medewerkers van mening is dat er vaak sprake is van de kans om ziek te worden als gevolg van de werkzaamheden of de werkomstandigheden. Omdat niet gevraagd is naar de ernst van de bedoelde ziekten, kans op een fikse verkoudheid ligt anders dan kans op een beroepsziekte, kunnen niet zo gemakkelijk conclusies aan de antwoorden verbonden worden.
Soortgelijke vragen worden door onze bedrijfsarts ook gesteld bij het periodiek geneeskundig onderzoek van medewerkers. Getracht wordt met die gegevens meer inzicht te krijgen in deze kwestie.

Wie wordt uw nieuwe werkgever?

Wij hebben deze vraag maar niet gesteld aan de SUM'ers, als we het wel gedaan zouden hebben laten de antwoorden zich raden. De grapjes daarover horen we wel op de afscheidsbijeenkomst of in de Doelen van hen die al wat langer thuis zijn.
Van de medewerkers die naar een andere 'echte' werkgever gaan, blijft bijna 60 procent werkzaam in de metaalindustrie. Bij de overigen is sprake van een grote spreiding over andere bedrijfstakken en overheidsinstellingen. Bijna iedereen blijft in zijn vakgebied werken, slechts een gering aantal gaat iets geheel anders doen.

Tenslotte is het ook niet zo dat alle vertrekkers een hogere funktie krijgen dan zij bij RDM hadden. Dat geldt wel voor bijna 40 procent van hen, maar ruim 50% gaat werken in dezelfde of gelijkwaardige funktie.

Leuk om te weten, maar wat doen we met die kennis?

De resultaten van de enquête worden jaarlijks besproken, zowel met de ondernemingsraad als met de hoofden van de afdelingen. Naar aanleiding hiervan heeft de ondernemingsraad een aantal zaken bij de direktie onder de aandacht gebracht die niet alleen arbeidsvoorwaarden betroffen maar ook onderwerpen als stijl van leidinggeven en veiligheid en gezondheid. De uitslagen van de enquête zetten ook aan tot verbeteringen binnen de afdelingen. In het ARBO beleid, maar ook in het streven om leidingevenden beter voor hun taak voor te bereiden. In de afdeling Marinebouw loopt een uitgebreid trainingsprogramma voor alle leidinggevenden. Algemene Werktuigbouw heeft daartoe inmiddels ook besloten en ook tot experimenten met het houden van funktioneringsgesprekken.
Al met al voldoende redenen om ook dit jaar de exit-interviews voort te zetten.

G.C. Heins
Hoofd Sociale & Algemene Zaken

KOLENTRECHTERS VOOR DE MAASVLAKTE

In het kader van de reeks artikelen over de opdracht van de afdeling Marine voor 6 stalen kolentrechters voor de EMO Maasvlakte, werd in voorgaande uitgaven van Inzicht iets verteld over de functie van de trechters en de daarvoor benodigde werkvoorbereiding. In dit artikel zullen de achtergronden om tot fabricage en assemblage te komen worden besproken en worden onderdelen van dit proces door middel van foto's in beeld gebracht.

Algemeen
Het uitgangspunt bij een te maken product is altijd: wat zijn de besteks- en /of specificatie-eisen. Voor de kolentrechters waren dit zonder meer de toleranties, o.a.: op een diameter van 19,6 meter plm. 15 mm, een vlakheid van de oplegrand van de bovenring van plm. 10 mm en een trechterbodemvlakheid van 0,4 mm. De toleranties waren de basisuitgangspunten voor de werkvoorbereiding om de werkvolgorde op de meest efficiënte wijze te organiseren.

Organisatie van het werk
In de offertefase worden tevens de gevraagde levertijden bevestigd. Zo ook bij de trechters, waarbij de RDM zich al een jaar van tevoren had vastgelegd ten aanzien van de levertijden. Om dit waar te maken moest het werk dusdanig worden georganiseerd dat tekeningen en materialen op de juiste plek als ruw-, half- of gereed product aanwezig moesten zijn.

Organiseren betekende ook het ontwikkelen van hulpconstructies voor de trechterbouw. Deze constructies moesten niet alleen functioneel en snel transformeerbaar zijn, maar ook simpel van constructie en goedkoop.
Ten behoeve van het samenstellen en lassen van de grote gevormde onverstijfde plaatvelden werden twee klaptafels ontworpen, waarbij gelijktijdig de hijs/transport/montage-jukken werden meegenomen. Ook hier luidde het devies voor de jukken 'multifunctionaliteit'.

De bovenringen van de trechters waren door hun gewicht (circa 50 ton) en hun stijfheid een uitdaging apart. Gezien de onmogelijkheid om deze ringen in een mal te bouwen waren zeer kleine toleranties het uitgangspunt van alle gezette en gewalste platen.
De vraag was: hoe houdt men een geconstrueerde conische stalen ring van 19,6 meter diameter en 1,25 meter hoog 'rond'? Het antwoord hierop was verrassend eenvoudig. Hoe blijft een fietswiel rond? Juist, spaken!

Kleine zaken van groot belang
De voortgang van de werkzaamheden hangt in grote mate af vanaf welk niveau het werk gedetailleerd wordt uitgewerkt, zoals bijvoorbeeld:
- ☆ het vergeten c.q. niet aanbrengen van een bevestigingsbout voor een stelling geeft later 'kosten'
- ☆ het onvoldoende plaatsen van opvangknieën geeft vertraging en 'kosten'
- ☆ hulpgereedschappen ten behoeve van het verjongingen branden moeten worden ontwikkeld
- ☆ maat- en visuele tussencontroles moeten worden ingebouwd ter voorkoming van later niet of nauwelijks meer op te lossen problemen
- ☆ goed en juist gereedschap moet worden gekocht
- ☆ het woord 'veiligheid' keek over elke schouder mee
- ☆ het 'werkoverleg' tussen bedrijfsleiding en 'de vloer' moet zeker ten aanzien van het 'detail' optimaal zijn.

Ten aanzien van het verplaatsen, kantelen en monteren van trechterdelen is zeer veel denkwerk verricht, waarvan het resultaat boven verwachting was. Aan dit onderwerp zal in het laatste, in de volgende uitgave van Inzicht verschijnende, artikel over de opdracht voor de trechters aandacht worden besteed en zal tevens de samenbouw en de montage bij EMO op de Maasvlakte aan de orde komen.

W. Verploegen

De Persploeg 'perst' de trechterwanden.

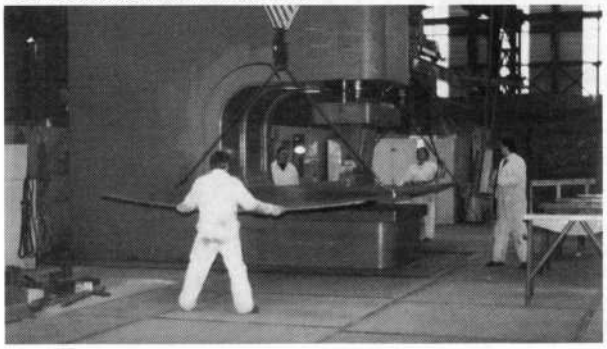

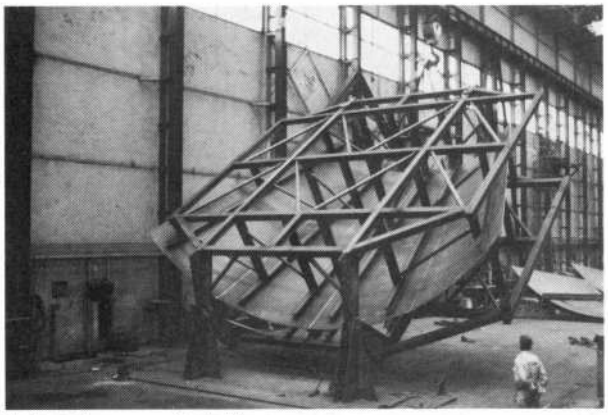

Het kantelen van een plaatveld.

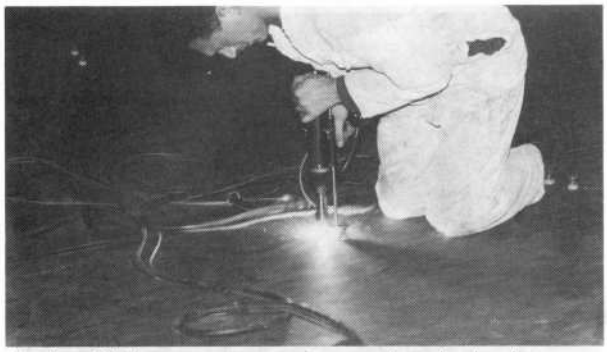

Het door middel van een computerprogramma gekontroleerd aanbrengen van de bevestigingsschietbouten ten behoeve van de bordessteunen.

Lasstellingen in de trechtersecties.

Het hijsen met 3 kranen van de boventrechters 'let op de vervorming' in de scheepsbouwloods.

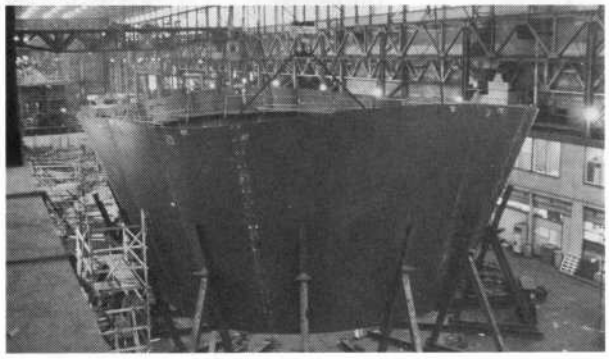

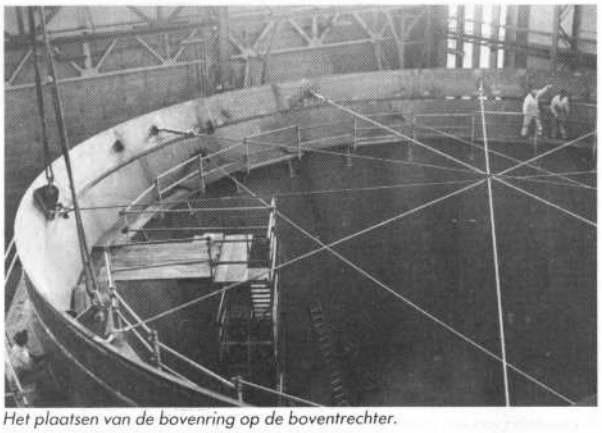

Het plaatsen van de bovenring op de boventrechter.

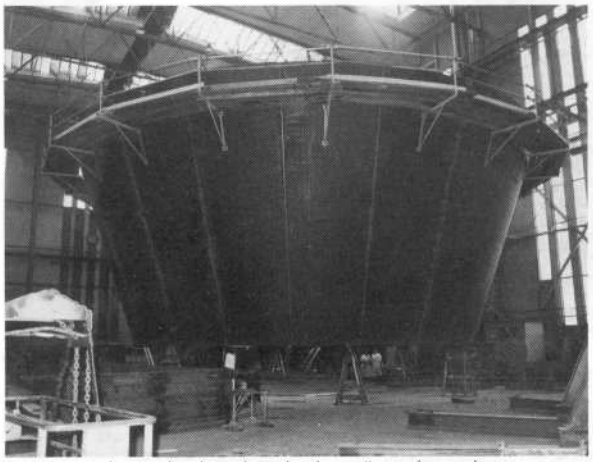

Een boventrechter in de scheepsbouwloods op zijn stoelen geplaatst.

Het lasonderzoek uitgevoerd door de heer v.d.Hoonaard van de Kwaliteitsdienst Marine.

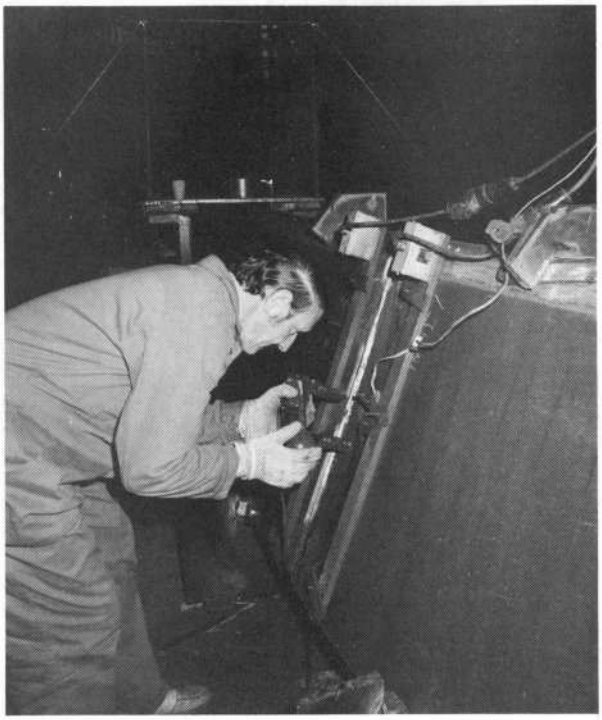

Het aanbrengen van de 'Stahlconus'

Detail van bovenring en 'spaken'.

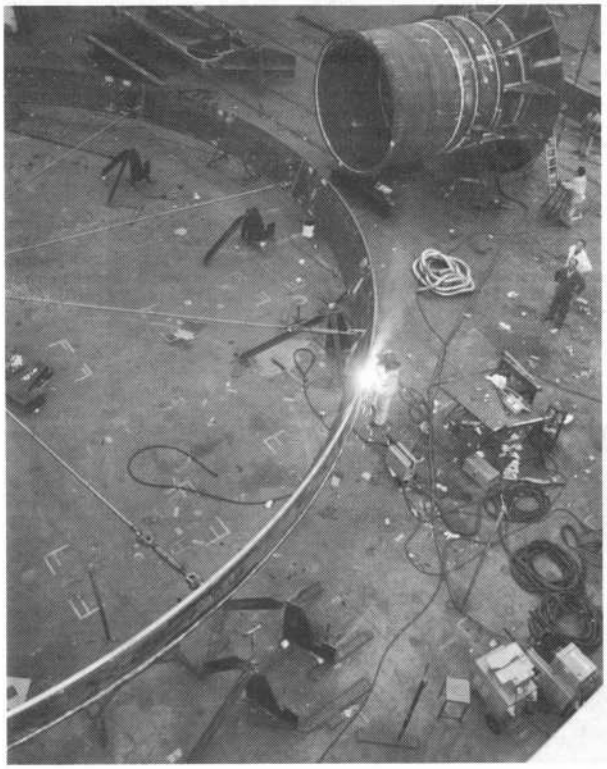

EEN VERRE GROET VAN..... DOKTER FRANKEN

Ondergetekenden waren in september van dit jaar met vakantie in de Algarve in Portugal. Voor ons betekent een vakantie in die streken tevens een bezoekje aan een oude bekende, namelijk dokter Franke (oud-bedrijfsarts van de RDM). Dokter Franke en zijn vrouw wonen al sedert maart 1988 in Portugal, ongeveer 7 kilometer bij het vliegveld van Fara vandaan. Ons bezoek aan hen was tevens de aanleding om via het bedrijfsblad Inzicht een beeld te geven van hun leven daar.

Het avontuur lokte!
Het begon allemaal een aantal jaren geleden toen de dokter samen met zijn vrouw op vakantie in Portugal was om zijn dochter te bezoeken, die daar voor een reisorganisatie werkte. Tijdens de vele wandelingen die zij maakten werd de aandacht getrokken door de lege huizen die zij zagen. Het ontlokte hen de opmerking 'hier zouden we best een huisje willen hebben'. Niet te ver van de zee, niet in de grote stad en behoorlijk groot. De schoonzoon, die in onroerend goed doet, wist wel wat en is met hen rondgereden tot ze de huidige woning en de bijbehorende grond tegenkwamen. De dokter en zijn vrouw waren er meteen verkikkerd op en besloten tot de aankoop. Het avontuur lokte!

Aanloopproblemen
Natuurlijk waren er de nodige aanloopproblemen. Zo was het huis niet op het electriciteitsnet aangesloten. Tijdens de verhuizing waren inmiddels wel de electriciteitspalen gezet, maar het duurde nog twee maanden eer de stroom was aangesloten. Gelukkig waren er hulpvaardige buren bij wie een hulpaansluiting mocht worden gebruikt.

Het huis was dan wel gekocht, maar kon nog niet op naam worden gezet. De dokter moest eerst een jaar 'resident' zijn om de vergunning voor het kopen van een groot terrein te krijgen. Toen dat jaar voorbij was bleek dat het huis en de grond niet op naam van de vorige eigenaar stonden, doch van diens voorganger en omdat er ook pas sinds een jaar of tien een kadaster bestond, was ook daar niets in terug te vinden. Nu, 3,5 jaar en een volledige verbouwing later, is de vergunning afgegeven.

'Gesetteld'
De dokter en zijn vrouw zijn inmiddels lekker 'gesetteld' in Portugal. Met de taal gaat het steeds beter, verstaan doen beiden het Portugees heel goed en alleen het spreken levert nog wat problemen op. Het plan is dan ook om nog een cursus Portugees te gaan volgen. Ook raken beiden gewend aan de diverse Portugese gewoonten. Alles is 'ja morgen', maar of het dan ook morgen gebeurt is maar de vraag. Afspraken zijn niet echt te maken. Neem de telefoon, welke al drie jaar lang in het najaar zal worden aangesloten, maar nog steeds niet is aangesloten. Het zal nu in het voorjaar van 1992 gebeuren (hopen ze). Een ander voorbeeld is de verbouwing van de woning. Al maanden waren ze bezig om de uitvoerder zover te krijgen dat hij met het karwei zou starten. Tot in november 1990, de uitvoerder was nog steeds niet geweest, de buurvrouw aanbood dat haar neef en een maat de verbouwing wilden uitvoeren. Dokter Franke natuurlijk blij met zo'n aanbod en er werd echt verbouwd. Het werd een lange periode van hard werken, maar het resultaat is er naar: een fraaie bungalow.

De tijdsbesteding van dokter Franke
De dokter houdt zich, zeker nu de verbouwing van zijn huis klaar is, bezig met het onderhouden van zijn boomgaard. Er staan 250 citrusbomen, de broodwinning van de vorige bewoner. Het snoeien van deze bomen voor één keer per twee jaar door professionele snoeiers gedaan, maar het verder onderhouden, bemesten en plukken is voor rekening van de dokter. Daarnaast verbouwt hij perziken, abrikozen, peren, pruimen en sinds kort ook asperges. Natuurlijk vergt het klimaat een regelmatige besproeiing van de bomen en gewassen. Er is een drainagenet aangelegd en in zeven keer sproeien heeft alles een beurt gehad. Dat betekent wel iedere week 240.000 liter water, opgepompt uit een 106 meter diepe put. Het opgepompte water is zo zuiver dat de buren hun drinkwater bij Franke komen halen.
De relatie met de buren is erg goed. Regelmatig komen ze even buurten en brengen dan een kooltje of tomaten e.d. mee. Omdat dokter Franke arts is komen ze ook wel bij hem voor kleine medische handelingen. Hieronder valt ook het met antibiotica injecteren van de honden. De dierenarts geeft alleen maar een recept, de rest moet je zelf doen. Dokter Franke heeft zelfs wel eens een muilezel geïnjecteerd.

Geen heimwee
Op de vraag of er wel eens sprake was van heimwee naar Holland, werd heel overtuigend 'nee' geantwoord. Het enige dat wordt gemist is het regelmatig contact met de kinderen, vooral ook omdat er nu na drie jaar nog steeds geen telefoonaansluiting is. Een bezoek van de kinderen is dan ook een feest. Abonnementen op Nederlandse tijdschriften heeft de familie Franken niet, ze doen het met de bladen die gasten meebrengen en natuurlijk met Inzicht, dat ze nog steeds ontvangen. Voor de rest worden er alleen Portugese bladen gelezen. Het Nederlandse nieuws wordt dagelijks beluisterd via de Wereldomroep, die ook uitreksels uit de diverse dagbladen geeft. Bovendien en zeker als het lang licht is, is er weinig tijd voor lezen of televisie kijken.

Tot zover een globale indruk van het leven dat onze voormalige bedrijfsarts Franke leidt in het mooie en zonnige Portugal met tot slot een hartelijke groet van dokter Franke aan allen die dat op prijs stellen.

Aad en Irene van Wunnik

Heeft u ook bij gerucht vernomen .....

- Dat in één week twee directieleden hun auto aan de achterkant beschadigd hebben;
- dat desondanks de WA-premie van de collectieve autoverzekering per 1-1-1992 omlaag gaat.
- Dat de Bedrijfsschool RDM een pluim op de hoed verdient;
- dat op, twee na, alle leerlingen slaagden voor het praktijkexamen;
- dat in de Bedrijfsschool tijdig wordt nagedacht over de vervanging van leermeesters die i.v.m. de SUM het bedrijf verlaten;
- dat vormingsweken een serieuze zaak zijn. Maar voor wie?
- dat de instroom van meisjes op de bedrijfsschool dit jaar wat tegenvalt;
- dat de werkelijke doorbraak van meisjes in de metaal nog niet heeft plaatsgevonden;
- dat wellicht meisjes dat ook helemaal niet willen.
- Dat illegaal niet zo illegaal is als het lijkt te zijn;
- dat de meeste 'illegalen' wel een sofi-nummer hebben en belasting en sociale premies betalen.
- Dat medewerkers die het bedrijf verlaten worden geïnterviewd;
- dat van hen één op de vier vond dat hij te weinig werk had
- dat één op de drie meende werkzaamheden onder zijn niveau te hebben verricht
- dat volgens de meerderheid van de vertrekkers hun chef hen nooit had verteld hoe hij over hen en hun werk dacht
- dat de belangstelling in het bedrijf voor de uitkomst van deze interviews erg groot schijnt te zijn
- dat we iedereen dan ook aanraden om het artikel over de interviews op bladzijde 3 van dit blad te lezen.
- Dat de RDM zich in de afgelopen periode weer kon koesteren in een warme belangstelling van de zijde van de media;
- dat de berichten als zou aan RDM een exportvergunning zijn geweigerd voor de uitvoer van illegaal in Nederland verblijvende Taiwannezen niet juist zijn
- dat de bezoekers van de RDM steeds kleiner worden.
- Dat niemand van één nachtje slapen zoveel energie opdoet als Minister Andriessen.
- Dat pc's 'stoned' kunnen worden van sterkwisselende contacten tussen floppies.
- Dat de fietsenstalling nog steeds op het Schiedamsche Hoofd staat.

'WIST U DATJES' UIT DE SLEUTELMAKERIJ

Sinds de heer Koekendal in maart van dit jaar gebruikmaakte van de SUM, zwaait de heer J.P. van de Meer alleen de scepter in de Sleutelmakerij. Hij is de 'sleutelboer' van de RDM. Sleutelboeren hebben zo hun eigen problemen en wij allen zijn de veroorzakers daarvan. Ieder van ons is wel eens een sleutel kwijt of krijgt een bureau of kast niet open. Van de heer Van de Meer ontvingen wij een stukje waarin hij ons op zijn eigen wijze vraagt om niet zo slordig met onze sleutels om te springen.

Wist u dat .....
- ☆ de Sleutelafdeling misschien wel de kleinste afdeling van de werf is?
- ☆ niet gebruikte sleutels altijd welkom zijn?
- ☆ 'soms' voor acht uur de telefoon gaat omdat mensen een kast- of bureausleutel vergeten hebben?
- ☆ er gemiddeld 5,7 sleutels per dag worden gemaakt?
- ☆ deurdrangers ook stuk kunnen gaan?
- ☆ veel sloten niet zo slagvast zijn als ze lijken te zijn?
- ☆ boterhamworst ook lekker is?
- ☆ bedrijfssleutels, op naam genomen, bij einde dienstverband dienen te worden ingeleverd?
- ☆ veel mensen dit in blijdschap nog wel eens vergeten?
- ☆ de sleutelmaker dan moet uitvissen waar die sleutels zijn?
- ☆ hij soms achter het net vist?
- ☆ horen, zien en zwijgen soms wel belangrijk is?
- ☆ wij ook om half vijf naar huis gaan?
- ☆ dit welgeteld veertien regels zijn?

NIEUWS UIT HET SCHOLINGSCENTRUM

Bezetting scholingscentrum

Na enige rust binnen de afdeling tijdens de vakantieperiode is vanaf september de opleidingscarrousel weer op volle toeren gaan draaien. Op 2 september jl. startten de nieuwe leerlingen met hun opleiding. Zo'n eerste dag geeft altijd extra spanning, waarbij de grote vraag vooral is of alle jongens en meisjes die zich aanmeldden ook werkelijk komen. Evenals vorig jaar werden we ook nu niet teleurgesteld, want slechts 2 leerlingen waren blijkbaar tijdens de vakantie van gedachten veranderd en meldden zich de eerste dag. Dat in aanmerking genomen ziet de bezetting van de leerschool er dit schooljaar als volgt uit.

vakgroep	projecten	1e jaars	2e jaars
Monteur montage onderhoud		7	14
Machinaal verspanen		7	9
Plaatwerken		13	8
Lassen		19	13
Bedrijfsmonteur pijp/plaat		7	7
Meisjesproject	5		
Allochtonenproject	18		
MTS-ers	4		
Totaal	27	53	51

Een totale bezetting van 131 leerlingen, wat op zich geen slecht resultaat is. Toch kan er van volkomen tevredenheid geen sprake zijn. Vooral in de vakrichtingen 'monteur montage onderhoud' en 'machinaal verspanen' is de instroom van nieuwe leerlingen onder de verwachting gebleven. Naar de redenen daarvan kan slecht worden gegist. Juist deze vakrichtingen waren in voorgaande jaren zeer 'geliefd'. Het zal duidelijk zijn dat van de kant van het scholingscentrum alles wordt gedaan om ook in deze vakrichtingen de instroom weer op het normale peil te brengen.

Voor wat betreft de instroom in de andere vakgroepen en de deelname aan de projecten kunnen we zondermeer tevreden zijn. Het allochtonenproject telt momenteel 18 leerlingen. De instroom van meisjes blijft dit jaar wat achter, maar vergeleken met andere opleidingscentra in Nederland is het scholingscentrum met 5 meisjes 'spekkoper'. Toegegeven moet worden dat de werkelijke doorbraak van meisjes in de metaal toch nog niet heeft plaatsgevonden.

Start nieuwe schooljaar
Zoals gezegd startten de nieuwe leerlingen hun opleiding op 2 september jl. Nieuw was daarbij dat in dezelfde week, op vrijdag 6 september, de ouders werden geïnformeerd over de opleiding van hun zoon of dochter. Uiteengezet werd welke instanties bij de opleiding betrokken worden, waarbij naast de inbreng van ons scholingscentrum ook werd ingegaan op de inbreng van streekschool Rijnmond Zuid, en de Stichting Metalektro Rijndelta. Tevens werd aandacht besteed aan de visie van het bedrijfsleven op de opleiding. Uit de reacties bleek dat de ouders deze informatie-avond als zeer positief hebben ervaren.

Overalls passen net als bij C&A

Uitreiking diploma's
De gebeurtenissen volgden elkaar snel op, want op 27 september werd aan de examenkandidaten van mei 1991 het diploma c.q. getuigschrift uitgereikt. Laat zult u zeggen. In mei examen doen en pas in september de diploma-uitreiking. Toch kan dit niet anders. Na de examens in mei moest nog een groot aantal herexamens plaatsvinden, zowel praktisch als theoretisch. Voordat deze hadden plaatsvonden en de resultaten daarvan bekend waren, was de vakantieperiode al in volle gang en werd gekozen voor een datum waarvan mocht worden aangenomen dat alle betrokkenen inmiddels van vakantie waren teruggekeerd. Vanwege de grote belangstelling voor de uitreiking van de diploma's, plm. 150 mensen, werd dit jaar gekozen voor een andere lokatie nl. de kantine van Enclave I. Enige in de aanloop naar de bijeenkomst geconstateerde lekkage werd verholpen en in overleg met de Technische Dienst verliep de organisatie piekfijn. Piekfijn waren ook de aankleding en de indeling, waardoor al snel een ontspannen sfeer ontstond. Kortom we hadden niet alleen te maken met geslaagde leerlingen, maar ook met een geslaagde avond. Namens de directie overhandigde de heer Heins aan 2 cursisten per vakgroep de diploma's, waarna de overige diploma's c.q. getuigschriften door de desbetreffende leermeesters aan de cursisten werden overhandigd. Onder de belangstellende waren, naast de familieleden en 'aanhang' van de cursisten, ook de docenten van streekschool Rijnmond Zuid, consulenten van de SOM, afgevaardigden van de stichting Opleiding en Ontwikkeling, van de SMO-Rijndelta, bedrijfsleiding van de RDM, begeleidster van de stichting SBNW en van de OR van de RDM. Een bont gezelschap, waarvan de leden elk met grote vreugde de instroom van goed opgeleide jonge mensen in de metaalindustrie begroetten.

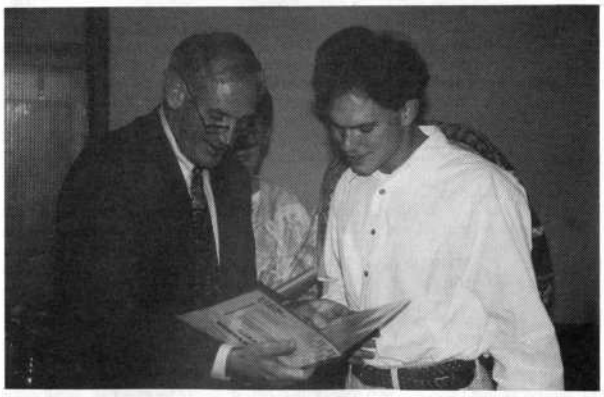

Het Hoofd Sociale en Algemene Zaken G.C. Heins reikt het SMOR-diploma booglassen uit aan M. Knuf

De resultaten

Vakgroep	volledig gslaagd	praktijk geslaagd	gezakt
morteur montage onderhoud	4	4	-
kotteren	-	1	-
draaien	6	1	-
frezen	3	-	-
plaatwerken	2	-	-
constructie bankwerken lassen	4	3	-
booglassen BMEE	1	3	1
booglassen TIG	2	-	-
booglassen MIG/TIG	1	2	1
constructiewerken	2	3	-
bedrijfsmonteur pijp/plaat	2	4	-
MTS pre-project (alleen praktijk	-	6	-

Na de uitreiking van alle diploma's en getuigschriften werd de avond op een ontspannen wijze verder ingevuld.

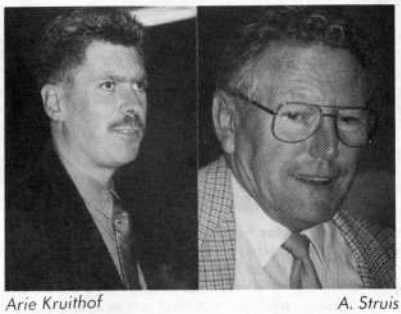

Arie Kruithof *A. Struis*

Veranderingen binnen het scholingscentrum
Zoals alle afdelingen van de RDM heeft ook het scholingscentrum te maken met de mogelijkheid dat medewerkers gebruikmaken van de SUM-regeling. Per 1 december 1991 is dit het geval met de heren Struis en Steenbergen. Hun opvolgers in de functie van hoofdleermeester zijn respectievelijk de heer A. Kruithof in de afdeling Werktuigbouw en de heer J.J. van der Ree in de afdeling Scheepsbouw. De derde docent die van de SUM-regeling gebruik zal maken is de heer J. Van Dijk, Hij zal het scholingscentrum met ingang van januari 1992 verlaten.
Het spreekt voor zich dat wij de drie SUM-mers het allerbeste en veel gezondheid toewensen.

Wetende dat de drie heren van de SUM gebruik zullen maken, is het scholingscentrum op zoek gegaan naar nieuwe kandidaten voor de functie van leermeester. Dat zoeken is niet zonder resultaat gebleven. Wij zijn zeer verheugd dat met ingang van 1 oktober 1991 de heer A. de Knegt is aangesteld als leermeester

H.Steenbergen J. van der Ree J. van Dijk

pijpbewerken. Met ingang van 4 november volgt daarop de benoeming van de heer R.J. Verwey tot leermeester plaatwerken en met ingang van 11 november tenslotte wordt de heer R. Louwerens benoemd in de functie van leermeester monteur montage onderhoud.
Door deze benoemingen is is personele bezetting van het scholingscentrum weer compleet en gelet op de samenstelling van de groep kan met een gerust hart naar de toekomst worden gekeken.

Cursussen
Niet alleen de primaire opleidingen draaien vanaf september weer op volle toeren, ook de dag- en avondcursussen voor RDM-medewerkers en externe bedrijven zijn in deze maand weer van start gegaan. En wel zeer voortvarend! Nog nooit eerder had het scholingscentrum een zo groot aantal aanmeldingen voor deelname aan de diverse cursussen. Het onderstaande overzicht geeft u hiervan een beeld.

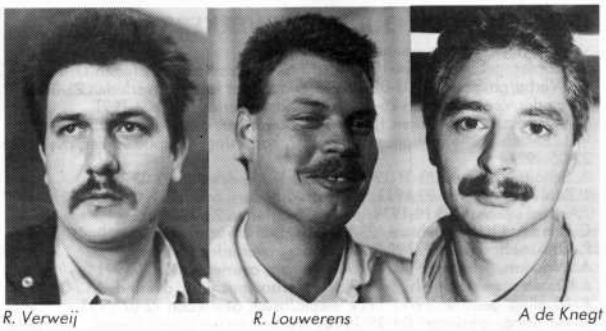

R. Verweij R. Louwerens A de Knegt

Cursus	Aantal cursisten
MGI/MAG lassen	21
BMBE	20
TIG	12
Geometrische meettechniek	17
Optisch meten en uitlijnen	10
Engels	15
Duits	12
Nederlands voor anderstaligen	15
Kraanbesturing	15
Vorkheftruck-rijden	24

Daarnaast worden er opleidingen verzorgd voor de volgende firma's:
- Hunter Douglas
- Van de Berg & Jurgens
- WIZO botlek
- Schram Bolnes
- Swarttouw
- Van Ingen

Al deze aktiviteiten zorgen ervoor dat het scholingscentrum volop in beweging is.

VORMINGSWEKEN
Zoals gebruikelijk is ook dit jaar in het programma van het eerste jaar van de opleiding een vormingsweek opgenomen. Eveneens zoals gebruikelijk wordt deze vormingsweek verzorgd door het vormingscentrum 'Wormdael' in Sittard.

De vormingsweek voor de vakrichtingen lassen, plaatwerken en bedrijfsmonteur pijp/plaat vindt plaats van 4 t/m 11 november 1991. De leerlingen van de vakrichtingen monteur montage onderhoud en machinaal verspanen zijn in de week van 11 t/m 18 november aan de beurt. Dat deze vormingsweken zeker geen vakantieweken zijn, blijkt o.a. uit de grondige voorbereiding. Op 3 oktober jl. bezocht de vormingsleiders van de 'Wormdael' het scholingscentrum om kennis te maken met de leerlingen en met hen, en in overleg met de leermeesters, het programma voor de weken vast te stellen. De vormingsweken worden dus serieus genomen!

De vormingsleiders bezochten 3 oktober jl. de RDM

SCHOLINGSCENTRUM RDM

GOED (keuze) BETER (opleiding) BEST (resultaat)

Ik ben Cornelis Warning. Ik begon mijn 2-jarige opleiding tot machinaal verspaner in september 1989 bij het scholingcentrum van de RDM. In het eerste cursusjaar moest ik 2 dagen per week naar de streekschool Rotterdam Zuid voor het volgen van de theorielessen. Drie dagen praktijk werden gegeven door een leermeester van het scholingscentrum RDM.

De leermeester werd voornamelijk in het eerste cursusjaar overstelpt met vragen omdat je de grondbeginselen nog niet kende. In het tweede jaar veranderde dat. Je moest eerst het probleem zelf zien op te lossen. Lukte dat niet, dan kon je daarna naar de leermeester gaan. In het tweede jaar werd één dag theorie en 4 dagen praktijk gegeven. Daar was ik zelf erg blij mee, ondanks het feit dat de streekschool wel leerzaam was.

Waarom keuze voor het RDM-scholingscentrum?
Ik ben bij meerdere bedrijfsscholen gaan kijken, maar de bedrijfsschool RDM sprak mij het meeste aan omdat: er een machinale afdeling was, het vervoer goed geregeld was, er op de LTS 'De Oude Maas' goede reclame gemaakt werd voor de open dag van het scholingscentrum. Ik ben dus op de open dag bij de RDM gaan kijken. Toen ik in de machinale afdeling liep dacht ik 'hier zou ik me best wel eens thuis kunnen voelen' en achteraf bleek dat ook zeker zo te zijn.

Ervaringen met de theorie-opleiding
Ondanks dat er minder interessante vakken werden gedoceerd, was de theorie-opleiding goed. In tweede jaar leuker dan in het eerste jaar omdat meer aandacht aan vakgerichte vakken werd besteed. Niet altijd ging ik met veel zin naar de streekschool, maar achteraf ben ik toch blij dat ik geweest ben. Ik heb er veel geleerd.

Ervaringen met de praktijkopleiding
De praktijkopleiding is zeer goed bevallen. In de werkplaats was altijd een goede werksfeer dankzij de gezellige, doch serieuze leermeesters. Net als bij de theorie-opleiding, was het tweede jaar leuker dan het eerste. In het eerste jaar krijg je bij de praktische opleiding minder moeilijk werd dan in het tweede jaar. Dit is logisch, want je moet eerst de beginselen leren en de bank onder controle krijgen. In de twee jaar opleidingen heb ik ontzettend veel geleerd van de leermeesters, die het van begin tot einde altijd heel goed uitlegden. De praktijkopleiding was zeer goed omdat je vrijwel altijd afwisselend werk had ondanks het feit dat je altijd achter dezelfde draaibank stond. Ik heb het in die twee jaar samen met mijn klasgenoten en leermeesters ontzettend naar mijn zin gehad.

De tewerkstelling
Ik was blij dat ik te horen kreeg dat ik bij de RDM in de Machinefabriek kon gaan werden zodra ik mijn SOM-opleiding had afgerond. Het voordeel was dat ik niet op zoek naar werk hoefde bij een ander bedrijf en dat ik weet hoe het er in de Machinefabriek van de RDM er aan toegaat.

EEN RAADSELTJE

Je neemt een vierkant en snijdt er een kwart uit. Hoe verdeel je de resterende drie-kwart in 4 qua oppervlakte en vorm gelijke delen?

PERSONALIA

AANSTELLINGEN
In september 1990 traden in dienst:
J.S. Heemskerk, lasser in de afdeling Marine
R.I. Verveer, lasser in de afdeling Energiesystemen.

In oktober traden in dienst:
B. Boonstra, lascontroleur in de afdeling Energiesystemen
R.D.M. Luesken, machinaal verspaner in de Algemene Werktuigbouw
H.W. Bakker, manager project engineering in de afdeling Energiesystemen
H.J. Brouwer, machinaal verspaner in de Algemene Werktuigbouw
P.A.M. van Helden, secretaresse in de Algemene Werktuigbouw
P. Haagoort, bankwerker in de Algemene Werktuigbouw
F. van Prooyen, tekenaar/constructeur in de Algemene Werktuigbouw.

In november treedt in dienst:
K. de Vries, codeur/productiewerkvoorbereider in de afdeling Marine.

SUM EN PENSIONERING

Met ingang van 1 oktober 1991 maakten de volgende medewerkers gebruik van de mogelijkheid tot vervroegde uittreding:
J. Hilberding, afdeling Marine
P. Werner, afdeling Marine
J. Groenendijk, afdeling Marine
G.B. Meisner, afdeling Energiesystemen
C. van der Zijde, afdeling Algemene Werktuigbouw.

In een feestelijke bijeenkomst op 30 september jl. werd van hen afscheid genomen. Tevens werd op 30 september jl. afscheid genomen van de heer A. Notenboom, met wie in verband met langdurige ziekte het dienstverband werd beëindigd.

Mede namens mijn vrouw, wil ik iedereen bedanken voor de belangstelling en attenties, welke ik mocht ontvangen bij mijn afscheid van de RDM in verband met de SUM.

S. van Vliet

Mede namens mijn vrouw allen bedankt voor uw belangstelling en attenties ter gelegenheid van mijn afscheid.

Familie M.J. Verheij

Mede namens mijn vrouw wil ik een ieder die, op welke wijze dan ook, aandacht heeft geschonken aan mijn afscheid van de RDM in verband met de SUM heel hartelijk bedanken.

C.L. v.d. Heiden

Mede namens mijn vrouw, wil ik een ieder hartelijk bedanken voor de cadeaus en bloemstukken, welke wij bij mijn 40-jarig jubileum van u mochten ontvangen. Het was voor ons een plezierige dag. Bedankt!

J. Koot

BEËINDIGING DIENSTVERBAND

In de achterliggende periode werd het dienstverband verbroken met:
S. Snoussi, afdeling Marine
M. Nenco, afdeling Marine
A.A. Went, afdeling Marine
J.P. Huyer, Algemene Werktuigbouw
A. Gultekin, afdeling Marine
Y. Atalay, afdeling Marine.

JUBILEA

40 jaar RDM
W.P. Zom, afdeling Marine
G. de Hey, afdeling Marine
W. van der Velden, afdeling Marine
P.F.P. Scherpenisse, afdeling Sociale & Algemene Zaken
W.C. van Yperen, afdeling Marine

25 jaar RDM
A.A. van Wijk, afdeling Marine
J.M.C. Olierook, Algemene Werktuigbouw

RDM TECHNOLOGY RDM TECHNOLOGY

IN MEMORIAM OUD-MEDEWERKERS

Wij ontvingen bericht van het overlijden van:
W. Zaaier, geboren 17-04-1916, voorman-transporteur, overleden 17-06-1991
L.P. Verburgh, geboren 01-02-1927, werkmeester lassers, overleden 21-06-1991
J. van der Veen, geboren 25-04-1895, koker, overleden 17-04-1991
P.W. Haesakkers, geboren 15-11-1903, dokverver, overleden 28-05-1991
W.L. Bestebreurtje, geboren 01-19-1902, koperslager/pijpbewerker, overleden 22-05-1991
A. Scholte, geboren 20-01-1910, ijzerwerker, overleden 02-07-1991
J. Zoon, geboren 20-02-1911, voorman-schilders, overleden 07-07-1991
J.A. Bos, geboren 03-10-1910, portier, overleden 23-06-1991
C. van den Ouden, geboren 23-05-1907, brandwacht, overleden 04-07-1991
P. Otto, geboren 20-08-1906, timmerman, overleden 05-07-1991
A. Woerlee, geboren 07-02-1922, direkteur, overleden 12-07-1991
J. Klaassen, geboren 02-07-1903, stoomkraanmachinist, overleden 12-07-1991
A. Moeling, geboren 19-11-1919, electr.lasser, overleden 12-07-1991
P. de Jong, geboren 03-09-1906, werkmeerster-timmerlieden, overleden 29-07-1991
C.J. Nootenboom, geboren 08-01-1925, tijdschrijver, overleden 26-07-1991
M.F. Klein, geboren 25-08-1906, dokverver, overleden 20-08-1991
J. Baai, geboren 24-01-1926, plaatwerker, overleden 05-08-1991
S. Gerkema, geboren 28-07-1909, koperslager/loodgieter, overleden 06-08-1991
D.M. Schilder, geboren 15-12-1921, frezer, overleden 26-08-1991
K. Roomer, geboren 01-10-1921, gereedschapsmid, overleden 28-08-1991
J.W.C. Bijl, geboren 23-07-1911, administratief medewerker, overleden 26-08-1991
M.C. Minderman, geboren 25-05-1904, bankwerker, overleden 31-08-1991
L.P. Nederlof, geboren 20-10-1915, kraandrijver, overleden 10-08-1991
A. van Os, geboren 06-07-1900, aanpikker/transporteur, overleden 28-09-1991
J.C. Nootenboom, geboren 06-03-1916, apparatenbouwer, overleden 02-10-1991
M.J. de Heij, geboren 29-03-1909, aanbouwer, overleden 03-10-1991
D.G. Hofste, geboren 12-02-1902, perser/walser, overleden 02-09-1991
J. Pors, geboren 20-11-1929, werkvoorbereider, overleden 02-09-1991
J. Stam, geboren 24-04-1917, administratief medewerker, overleden 04-09-1991
G.J. Zwep, geboren 16-04-1906, ass.magazijnmeester, overleden 03-09-1991
J.W. Dieleman, geboren 21-12-1903, scheepbouwsmid, overleden 10-09-1991
L. Brohm, geboren 27-05-1918, platenbuiger, overleden 24-09-1991

ERKENNING VOOR BEDRIJFSVEILIGHEIDSDIENST

In oktober 1990 is de laatste fase van de Arbeidsomstandighedenwet, kortweg de Arbowet, geheel ingevoerd. Artikel 22 van de Arbowet gaat over de erkenning van Veiligheidsdiensten. De bedoeling van dit artikel is dat de Arbeidsinspectie zich in de toekomst meer op kleinere bedrijven gaat richten. Om er zeker van te zijn dat de veiligheidszorg in grotere bedrijven gegarandeerd is, wordt een erkenningsbeleid ingevoerd. Bedrijven, zoals de RDM, met meer dan 500 werknemers in dienst én waar in hoofdzaak industrieel werk wordt verricht, zijn verplicht een erkende Veiligheidsdienst te hebben. Erkenning geschiedt door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en is gebaseerd op het vermogen van de Veiligheidsdienst om goed te kunnen functioneren.
Begin februari 1991 heeft de Arbeidsinspectie een bedrijfsbezoek aan de RDM gebracht en onze Veiligheidsdienst aan uiteenlopende kriteria getoetst, zoals:

- opleiding, ervaring, funktioneren van de veiligheidskundigen,
- kennis van veiligheidszorg,
- verdeling van de taken binnen het veiligheidszorgsysteem,
- communicatie met het bedrijf,
- zelfstandig en onafhankelijk oordeel,
- oordeel van de Ondernemingsraad en werkgever.

Deze toetsing heeft op 10 juni 1991 geleid tot een voorlopige erkenning van de Veiligheidsdienst van de RDM!
In 1993 wordt door de Arbeidsinspectie wederom getoetst voor de definitieve erkenning. Dan staat vooral het functioneren van het veiligheidszorgsysteem binnen de RDM centraal.

ARBO-RUBRIEK

MIJN RUG WEER!

Over fysieke belasting
Wie werkt gebruikt altijd spieren, skelet en gewrichten, ook al zit je de hele dag op een stoel. Een matige lichamelijke belasting is gezond. Wie echter zijn of haar lichaam overbelast of éénzijdig belast, kan allerlei klachten verwachten en uiteindelijk arbeidsongeschikt raken.

Wie onder te hoge belasting werkt, wordt eerst gewoon moe. Via vermoeidheidsverschijnselen trekt je lichaam aan de bel: 'Ik heb het te zwaar, maar schade is nog te vermijden!'

Wie toch doorwerkt (langdurige overbelasting), krijgt zwaardere klachten: spieren en gewrichten, banden en pezen lopen schade op. Wie zulke klachten snel onderkent, heeft nog kans op herstel en voorkomt erger. Wie de klachten negeert, kan blijvend arbeidsongeschikt raken.

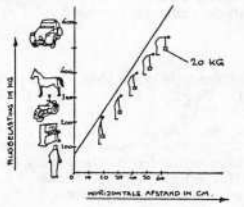

HOE HET TILLEN VAN 20 KG. TOT EXTREME RUGBELASTING KAN LEIDEN :

WIE 20 KG. OP 60 CM. AFSTAND VAN HET LICHAAM TILT ; BELAST DAARMEE DE RUG MET 600 KG. !

NAUWELIJKS NORMEN OVER FYSIEKE BELASTING
Met normen of richtlijnen zou het mogelijk zijn om te beoordelen wanneer werk 'te belastend' is. Helaas bestaan zulke eenduidige normen niet, omdat vele factoren hierbij een rol spelen.

Allereerst hebben de volgende drie factoren grote invloed:
- de houding van het lichaam
- de frequentie van de handelingen
- de benodigde spierkracht.

Maar ook omgevingsfactoren kunnen arbeid extra belastend maken. Zo is werken in hitte, koude of bij veel stof extra belastend.

Bovendien reageert ons lichaam heel uiteenlopend op een hoge belasting:
- hoger zuurstofverbruik
- hogere lichaamstemperatuur
- hoger energieverbruik
- hogere spierbelasting.

Ook dit bemoeilijkt de beoordeling van de belasting door werk.

Tot slot heeft ieder mens een verschillende lichaamsbouw, motivatie en training. Dat verklaart waarom dezelfde taak bij verschillende mensen een andere fysieke belasting oplevert.

Door de invloed van al deze individuele verschillen en omgevingsfactoren is het moeilijk om eenvoudige en algemeen geldende normen voor fysieke belasting op te stellen.

VOORKOM DAT WERK TE BELASTEND IS
Algemene normen voor fysieke belasting ontbreken dus nog. Maar met de volgende adviezen over werkhouding, werkhoogte en rugbelasting kan al een groot deel van het 'te zware werk' verlicht worden:

Werkhouding
Niemand vindt het prettig om lang is één houding te zitten of te staan. Het volhouden van één bepaalde positie vergt veel statische spieractiviteit. Dat levert al snel vermoeidheid en ook pijn op. Vandaar de behoefte om het werk te onderbreken, te bewegen of van houding te veranderen.

Na langere tijd ontstaan klachten aan banden, spieren en gewrichten: met name pijn in de lage rug, de nek en de schouders is berucht.

De 'top zeven' van de belastende werkhoudingen:
- langdurig staan of zitten
- voorovergebogen staan of zitten
- zijwaarts geleund staan of zitten
- gebukt staan
- met de armen boven het hoofd werken
- ontbreken van steun voor de armen
- met opgetrokken schouders werken.

Verbeteringen
Hoe kunnen dergelijke slechte werkhoudingen verbeterd worden?
- Mogelijk maken dat ieder zijn houding regelmatig kan wisselen.
- Handgereedschap, bedieninghandels en pedalen zo toepassen dat gewrichten niet in hun uiterste stand gebruikt worden. (Dat betekent dat hiermee reeds bij het ontwerp en ook bij de koop van gereedschap rekening moet worden gehouden.)
- Werk zo inrichten dat niemand met de armen boven het hoofd hoeft te werken.
- Voorkomen dat het lichaamsgewicht op één been steunt (zoals bijvoorbeeld bij pedaalbediening). Een alternatief is twee-voeten bediening en/of het gebruik van sta-steunen.
- Mogelijk maken dat de armen altijd steun kunnen vinden.
- Voorkomen dat iemand voor

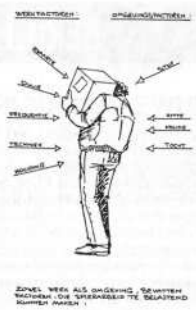

een bepaalde taak langer dan één uur moet staan.

Deel 2 van deze serie over de rug gaat over de werkhouding en specifieke tiltechnieken.

VERVLOGEN TIJDEN

Soms, heel soms krijgt je als redactie uit een zeer onverwachte hoek wel eens iets in de schoot geworpen. Dat overkwam ons kortgeleden toen we een telefoontje kregen van de heer H.J. Wolters. De heer Wolters heeft ruim 40 jaar bij de RDM gewerkt, waarvan een groot aantal jaren op wat nu de tekenkamer Marine is. In 1986 maakte hij gebruik van de SUM. Hij vroeg ons of we geïnteresseerd waren in een aantal door hem op papier gezette verhalen over de RDM in vroeger jaren. Natuurlijk was ons antwoord een volmondig 'ja'. Zo'n aanbod krijg je maar zelden. Toen we uiteindelijk de pennevrucht van de heer Wolters in handen kregen, keken we onze ogen uit. 17 pagina's met korte verhaaltjes over leuke of rare voorvallen, oude bijnamen etc. Het spreekt vanzelf dat we het totale pakket niet in één keer in Inzicht kunnen publiceren. We zullen daarom in deze en volgende uitgaven steeds een deel daarvan plaatsen in de rubriek 'Vervlogen Tijden'. Onze dank aan de heer Wolters, die de moeite heeft genomen om dit alles op papier te zetten, daarmee ons het nodige leesplezier bezorgend.

Bijnamen
Nu, maar ook in vroeger tijden waren er bij de RDM de nodige bijnamen in gebruik. Hieronder volgt er een aantal met waar mogelijk de verklaring voor het ontstaan erbij.

Dubbele Piet
De bijnaam van een bankwerker met de naam Piet. Daar zijn maat ook Piet heette, maar veel kleiner was werd het Piet en Dubbele Piet.

Tien voor twee
Een assistent-bedrijfsleider, wiens voeten de stand hadden van de wijzers van de klok op het moment dat het tien voor twee was.

Toon de Brander/Hein de Boorder
Twee mensen met dezelfde achternaam, kregen als nieuwe achternaam hun beroep.

De Baklap
Medewerker met nogal erg afgezakte wangen.

De Pleeduiker
De man die de toiletten schoonmaakte.

Bolle Piet
De terreinchef die wat aan de gezette kant was.

Barendje Donderkop
De man schudde steeds met zijn hoofd.

De Morgenstond
Op de tekenkamer werkt een man die veel gouden vullingen in zijn tanden en kiezen had. Naar het gezegde 'de morgenstond heeft goud in de mond' werd hij 'de Morgenstond' genoemd.

Het groene hoedje
Een nogal agressieve portier die zijn taak zeer serieus opnam. Roken was verboden, eten alleen in schafttijd enz. Men waarschuwde elkaar: 'Kijk uit, daar heb je het groene hoedje'.

Staande schemerlamp
Een lange, magere assistent-bedrijfsleider.

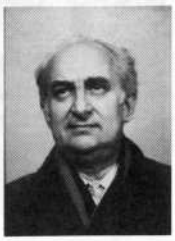

H.J. Wolters

Rode kool draaier
De chef van de bankwerkerij was opgeklommen van draaier tot chef, maar omdat hij vroeger als draaier vaak een grove snede voorzette en er dan ook rode tot zelfs blauwe draaikrullen van zijn werkstuk afkwamen, werd hij 'de rode kool draaier' genoemd.

Baas Overcompleet
Deze man werkte op de werkvoorbereiding, waar door reorganisatie zijn functie verviel. Hij werd toen als baas aangesteld en zijn vroegere collega's noemden hem daarop 'baas overcompleet'. Dit stond overigens los van het feit dat de man als baas heel goed functioneerde.

Blikke Dominee
Een gelovig man, zoals hij aan ieder kenbaar maakte. Bij elk gesprek kwam hij tenslotte bij het geloof terecht. Hij had een bijbel in zijn gereedschapskist liggen en haalde die ook tevoorschijn om iemand te overtuigen. Zijn collega's waren daar niet van gediend en noemden hem 'de blikke dominee'.

Pijn in mijn reet
De sleepbootkapitein die er een gewoonte van maakte om, tot grote angst van zijn passagiers, met zijn sleepboot vlak voor grote zeeschepen de rivier over te steken. Wanneer de passagiers hier aanmerkingen op hadden zei hij altijd 'pijn in mijn reet'.

BERICHTEN VAN WEK

NIEUWE VERENIGINGSGEBOUW WEK GEOPEND!

De personeelsvereniging WEK is dit jaar een prachtig clubgebouw rijker geworden. Het oude onderkomen, de voormalige Gieterij-kantine, moest worden gesloopt en dat zou betekent hebben dat WEK zonder ruimte zou komen te zitten. De directie van RDM onderkende dat dit problemen zou geven bij de muziekvereniging, het hoofdbestuur, enz. enz. en kwam met het voorstel om het gebouw dat de firma Volker Stevin niet langer nodig had te bestemmen voor WEK. Het bestuur van WEK was en is gelukkig met deze oplossing. De ruimten in het nieuwe gebouw zijn overzichtelijker, lichter en makkelijker schoon te houden. Nadat alle voorbereidende werkzaamheden achter de rug waren, en daar moet je niet te licht over denken, werd het tijd om het nieuwe onderkomen officieel in gebruik te nemen. Aan de heer G.C. Heins, hoofd Sociale & Algemene Zaken en de 'praatpaal' van WEK, werd verzocht om op 24 augustus de opening te verrichten.

Na een korte toespraak van de voorzitter van WEK, de heer A. van Wunnik, kreeg de heer Heins het woord. Hij maakte de mensen die zich hadden ingezet om het gebouw een facelift te geven zijn compliment en sprak zijn verbazing uit dat m.n. een aantal technische voorzieningen in zo korte tijd was gerealiseerd. Wellicht had dat iets te maken met het feit dat de voorzitter van WEK tevens chef van de onderhoudsdienst is. De speech van de heer Heins kort en goed, zodat snel aan koffie of een ander drankje kon worden begonnen. Twee accordeonisten zorgden voor meer feestelijkheid op het terras, waar ook de muziekvereniging zich van zijn beste kant liet zien en horen. Een ieder was vol lof voor het nieuwe gebouw en wenste het bestuur veel geluk ermee. Kortom het was, mede door het mooie weer, een gezellige en geslaagde middag.

Van de heer P. Vermeer, die de opening van het nieuwe onderkomen van WEK bijwoonde, ontvingen wij een bedankje in dichtvorm.

Werkplaats en Kantoor - Wetenschap en Kunst
In 1944 werd de personeelsvereniging als Licht en Kracht geboren,
maar zou onder die naam geen lang leven zijn beschoren.
Men veranderde hem al heel gauw in Werkplaats en Kantoor,
maar Wetenschap en Kunst, dat kwam er ook in voor.
Als eerste werd in 1946 Zwem- en Poloclub Dockyard opgericht,
want als je in de haven woonde was de zwemkunst een plicht.
Zeer velen hebben de zwemlessen met goed gevolg doorlopen,
en dat dit zo blijven mag kunnen we alleen maar hopen.
Het volgende jaar kwamen nog twee onderafdelingen tot leven,
de Klaverjas- en Biljartvereniging zij zijn tot heden gebleven.
Ook andere verenigingen heeft WEK voortgebracht nl. te weten,
een reis-, toneel- en schaakvereniging ben ik er nog vergeten?
Daarna moesten ze een aantal jaren wachten, weet u waarvoor?
omdat de volgende in 1969 werd opgericht, het Dockyard Mannenkoor.
Toen werd het zestien jaren stil, was dit naar WEK's hart?
nee want in 1985 volgde nog Muziekvereniging Dockyard.
Aan deze vereniging dankt WEK eigenlijk het verenigingsgebouw,
waar iedereen nu is en hopelijk blijven allen WEK ook trouw.
Maar andere evenementen werden bij WEK ook niet vergeten,
alle besturen hebben zich heel goed van hun taak gekweten.
Gelukkig komt overal een eind aan, ook aan dit verhaal,
gezondheid voor u allen en bedankt voor het onthaal.

Piet Vermeer

Het bestuur wil tenslotte nog langs deze weg zijn waardering uitspreken voor de manier waarop een aantal mensen zich heeft ingezet om het gebouw die 'kleur en toon' te geven die past bij het gebruik dat er in de komende jaren van zal worden gemaakt. Schoonmaken, poetsen, gordijnen naaien, inrichten, glazen wassen en dat blijven doen! Gelukkig dat die mensen er zijn! Nogmaals onze dank.
Natuurlijk gaat het WEK gewoon door met het organiseren van activiteiten. Naast het normale programma probeert het bestuur steeds iets nieuws te vinden voor haar leden, oud of jong. Zo staat nu de 'ijsrevue' op het programma, waarover u elders op deze pagina meer kunt lezen. Voor de jongeren zijn we bezig een natuurbelevingstocht te organiseren: wandelen, fietsen en kanovaren. Het waar, wat en wanneer zal in een volgende Inzicht worden bekendgemaakt, zoals ook de overige activiteiten steeds een plekje krijgen in het blad. Tenslotte nog dit: heeft u vragen of suggesties ten aanzien van het programma van WEK, laat dat dan horen of schrijf ons eens.

'Een reis door de tijd' met Holiday on Ice

Voor zondag 24 november a.s. heeft WEK voor haar leden 200 plaatsen gereserveerd voor een voorstelling van de wereldberoemde ijsshow 'Holiday on Ice'. Naast het 42 leden tellende schaatsshowballet treden in de nieuwe show solisten op die naam hebben gemaakt in de kunstrijwereld, zoals o.a. de Amerikaan Valerie Matzke, Ami Carter en Allen Schramm, de Britse kampioene Jayne Taylor, Laszlo Vadja (tienvoudig Hongaars kampioen), het Frans-Britse adagiopaar Caroline Fisher en Patrick Bolajuzon, de ijsclown Mike Course en het komische duo The Beejays. Als extra attractie de schaatsende chimpansees van Werner Müller en de poedels van Stephan Gilks. De leden die een kaartje hebben kunnen bemachtigen zullen ongetwijfeld een mooie middag beleven.

BINNENKORT IN DIT THEATER

Nu reeds brengen wij onder uw aandacht dat WEK plaatsen voor haar leden heeft gereserveerd voor een drietal voorstellingen welke in het voorjaar van 1992 in het Theater Zuidplein zullen plaatsvinden. T.z.t. volgt nadere informatie in de salarisenveloppe en kunt u op de bekende wijze (invulstrookje) kaarten bestellen. Het gaat om de volgende voorstellingen:

Cuadro Flamenco

De tournee '90 van Cuadro Flamenco in de Nederlandse theaters was een groot succes. De groep heeft met zang, dans en gitaren duidelijk gemaakt mee te tellen op het gebied van de flamenco-kunst en sprankelt vol emotie, kracht, ontroering en veel talent. Deze nieuwe generatie van flamenco-kunstenaars moest opboksen tegen het imago van de flamenco dat andere gezelschappen in de afgelopen jaren hadden opgebouwd. Een geheel nieuw programma wordt nu gepresenteerd, ook dit keer weer zoals flamenco hoort te zijn: intens, integer en intiem in alle facetten. Voor de voorstelling op dinsdag 4 februari 1992 heeft WEK voor haar leden 58 plaatsen gereserveerd.

Carmen

Een op de muziek van Georges Bizet avondvullend ballet, uitgevoerd door het Ballet van de Roemeense Staatsopera Cluj. Carmen wordt geassocieerd met liefde, passie, onverdraagzaamheid, haat en hevig lijden. De muzikale bewerking van dit grootse drama versterkt al deze menselijke eigenschappen. De tekstbewerking van Emil Srugaru legt de nadruk op vrijheidsdrang die tot zelfvernietiging kan leiden. De 45 dansers tonen bezield hun visie op Bizet's onsterfelijke opera. Voor de voorstelling op zondag 29 maart 1992 reserveerde WEK 58 plaatsen.

Vriend aan huis

Voor de voorstelling van deze komedie op zaterdag 15 februari 1992 reserveerde WEK 150 plaatsen. Dwaze situaties, reacties en onvoorspelbare wendingen volgen elkaar snel op in deze lichtvoetige komedie. In de hoofdrollen o.a. John Leddy (Koos Dobbelsteen), Ben Hulsman, Karla Wildschut, Simone Rooskens en Babette Mulder.
'Hij komt, hij komt, hij komt die goede Sint' Nu al heeft de Sint vanuit Spanje aangekondigd dat hij op woensdag 4 december de kinderen van WEK-leden zal bezoeken in de Arlecchinozaal van Theater Zuidplein. In de salarisenveloppe van oktober heeft u het invulstrookje aangetroffen waarmee u uw kinderen kunt aanmelden voor het bijwonen van deze feestelijke gebeurtenis. De kindervriend bij uitstek zal vergezeld van een aantal Pieten de kinderen zonder twijfel een gezellige middag laten beleven.

Een gezonde damesreis

Water, zon en Dr. Vogel staan garant voor een gezonde damesreis. De zon kan WEK niet voor u reserveren, maar water en Dr. Vogel zijn georganiseerd. De damesreis zal plaatsvinden op dinsdag 14 april 1992 en biedt u een boottocht over het Veluwemeer, een bezoek aan het prachtige stadje Elburg en een kijkje in de tuinen van Dr. Vogel, alwaar u (begeleid door een hostess) eens met eigen ogen kunt zien wat ervoor komt kijken om van planten medicijnen te maken. Aan het slot van de dag wordt u in restaurant De Engel in Houten een diner aangeboden. T.z.t. zult u via de gebruikelijke wegen nadere informatie omtrent de damesreis en de opgave voor deelname ontvangen.

Najaarsprogramma Dockyard Mannenkoor

Na het verstrijken van de zomervakantie heeft het Dockyard Mannenkoor alweer aan een fors aantal uitvoeringen medewerking verleend. Zo werden uitvoeringen verzorgd in Huize Hoppenstein, in Huize Zeelenberg ('Nancy'), in het Jan Meertenshuis en in het bejaardentehuis Walestein. Op zaterdag 12 oktober jl. werd deelgenomen aan een concours in Werkendam. Voor de resterende maanden van het jaar staan o.a. nog de volgende uitvoeringen op het programma.

maandag 11 november (19.45 uur)	**Bejaardentehuis 'Het Havenlicht' Pernis**
woensdag 11 december (19.45 uur)	**'Mathenesser de Bogert' Rotterdam**
maandag 16 december (20.00 uur)	**Bejaardentehuis 'Leemgaarde' Oostvoorne.**

Kerstklaverjaswedstrijd

Op vrijdag 13 december a.s. organiseert WEK alweer voor de zevende maal een Kerstklaverjaswedstrijd. Het wedstrijdtoneel is de Centrale Kantine, die vanaf 19.00 uur voor dit doel geopend is. De wedstrijd vangt aan om 19.30 uur. Hoewel er geen uiterste datum voor inschrijving is vastgesteld, is het gelet op de limitering van het aantal deelnemers (120) verstandig om u vooraf via de gebruikelijke weg (invulstrookje) te laten inschrijven. Het is tenslotte niet leuk om 'aan de zaal' te horen dat er voor u geen plaats meer is. De deelnameprijs is fl. 3,50 per persoon. Er worden aan één tafel, wisselend, drie partijen van 16 beurten gespeeld. Het spreekt vanzelf dat men zich bij de keuze van de te winnen prijzen heeft laten inspireren door het Kerstfeest.

Wie wil mij helpen om mijn verzameling van uitgaven van het 'Nieuws van de RDM' compleet te maken. Het gaat daarbij om uitgaven uit de periode 1965-1983. Deze kunnen bij mij, doch ook bij mevrouw Van Wunnik (Bureau Legitimatie) worden afgegeven.

J.P. Smit, Marine Montage